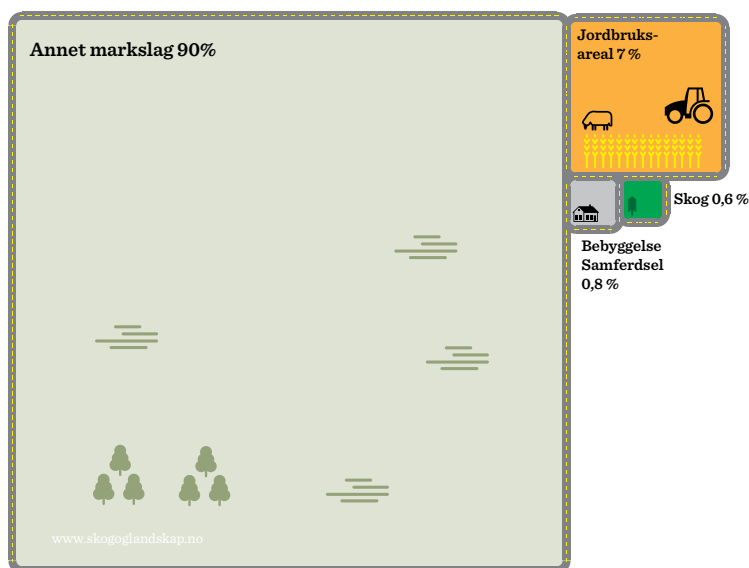

Arealbarometer for Smøla

Oppdaterte kart over areal egnet for matproduksjon

13.12.2013

skog +
landskap

Arealressurskartet for Smøla kommune er nå oppdatert av Norsk institutt for skog og landskap. Kartet gir detaljert informasjon om arealressursene i kommunen. Det brukes til planlegging, konsekvensutredninger, statistikker og kontroll av arealtilskudd i landbruket.

I Smøla er 7,3 % av landarealet jordbruksareal. Det er meste fulldyrka jord (4,8 %),

Arealressurskartet gir informasjon om ressursgrunnet. Det viser hvilke arealer som kan brukes til landbruksproduksjon.

Søknadene om produksjonstilskudd gir informasjon om hvordan arealene faktisk brukes. De viser blant annet at 76 % av jordbruksarealet i Smøla brukes til grovfôrproduksjon. Av arealet det søkesproduksjonstilskudd for brukes 20% til innmarksbeite.

Jordbruksareal består av fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite.

Fulldyrka jord
Jordbruksareal som er dyrka til vanlig pløeydybde og kan benyttes til åkervekster eller eng, og som kan fornyes ved pløying.

Overflatedyrka jord
Jordbruksareal som for det meste er rydda og jevna i overflata slik at maskinell høsting er mulig.

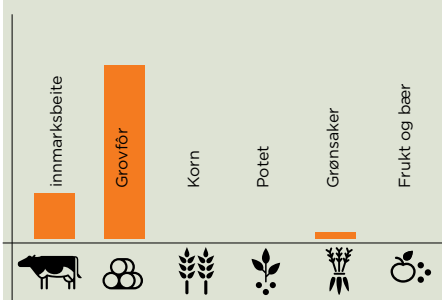
Innmarksbeite
Innmarksareal som kan benyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Arealet skal ha tydelig kulturpreg. Minst 50% av arealet skal være dekt av grasarter eller beitetålende urter.

Arealressursene i Smøla kommune:

Arealtype	dekar	%
Jordbruksareal:		
Fulldyrka	12 448	4,8
Overflatedyrka	1 301	0,5
Innmarksbeite	5 438	2,1
Skog	1 647	0,6
Bebyggelse/samferdsel	2 167	0,8
Annet markslag	235 644	90,3
Ikke kartlagt	0	0,0
Sum	258 645	

Kilde: Arealressurskart (AR5). Skog og landskap

Søknadene om produksjonstilskudd for Smøla kommune:

Veksttype	dekar	%
Innmarksbeite	2 918	20,3
Grovfôr	10 987	76,6
Korn	68	0,5
Potet	2	0,0
Grønnsaker	369	2,6
Frukt/bær	0	0,0
Sum	14 344	100

Kilde: Søknader om produksjonstillegg. SLF

I Norge er
Kun **3%**
av arealet jordbruksareal, og bare 1/3 av dette er egnet for produksjon av matkorn. For OECD-landene er andelen nær 40%

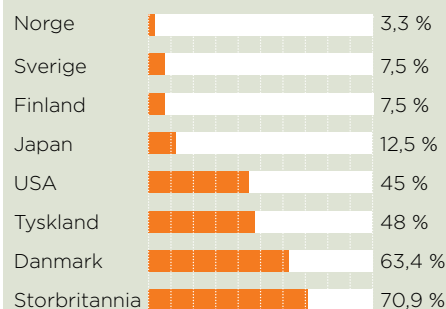
Kilde: NOU 2013 - 10

Stortinget har vedtatt at matproduksjonen i Norge skal økes med 20 prosent fram til 2030.

Verdens befolkning passerte i 2011 7 milliarder mennesker, og i 2050 er den beregnet til å være 9 milliarder. FAO har beregnet at den globale matproduksjonen må økes med 70 % for å sikre verdens befolkning tilstrekkelig med mat innen 2050.

En slik utvikling vil sette produksjonsarealene under press, både i forhold til tilgjengelig areal, og i forhold til kvaliteten på jordressursene.

Jordbruksareal i prosent av landareal:

Kilde: Verdensbanken

I Norge er kun 3% av landarealet jordbruksareal.

Det er lavere enn i andre land det er naturlig å sammenligne oss med.

Små endringer i jordbruksarealet

Det er 6 år siden Skog og landskap sist oppdaterte arealressurskartet for Smøla kommune.

Siden den gang er om lag 500 dekar innmarksbeite gått over til skog eller åpen fastmark. Samtidig er nye areal ryddet til innmarksbeiter.

Svært lite jordbruksareal er blitt omdisponert til bebyggelse eller samferdsel.

I Smøla kommune har jordbruksareal i bruk endret seg lite i perioden 2000 til 2010 (SSB).

På kartet vises avgang i jordbruksareal med rød farge. Vekst i jordbruksareal vises med grønn farge. Gul farge er endringer innen klassene med jordbruksareal. Fiolett farge viser andre arealendringer.

Nedbygging av jordbruksarealer er en irreversibel prosess, og areal som blir bygget ned kan ikke tas i bruk igjen til matproduksjon.

Nedbygging

Det skjer ofte rundt store byer og tettsteder, der også mye av den beste landbruksjorda ligger.

Gjengroing

Det er et problem på de mer marginale arealene, og skjer som følge av endret beitebruk.

Oppdyrking

Arealer dyrkes opp. Mye av arealene som dyrkes opp eller ryddes blir til innmarksbeite.

Hvorfor er det viktig å ta vare på matjorda?

1.

Matjord er en knapp og ikke-fornybar ressurs.

2.

Klimautfordringene vil endre forutsetningene for matproduksjon over hele kloden.

3.

Befolkningsveksten gir behov for større arealer til jordbruk.

4.

Nok mat, trygg mat, kortreist og god mat blir en viktigere del av vår livskvalitet.

Ett dekar hvete kan gi 1000 brød hvert år!

Dyrkbar jord i Smøla kommune

Dyrkbar jord er arealer som kan dyrkes opp, slik som et skogområde med god jord. Disse arealene kan dyrkes opp til fulldyrka jord.

Jordloven slår fast at dyrka jord ikke kan brukes til formål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon. Loven legger også vekt på at dyrkbar jord ikke skal brukes på en måte som hindrer oppdyrking i framtiden.

I Smøla er det 23 887 dekar med dyrkbar jord.

Kart over dyrkbar jord finnes på Skog og landskap sine nettsider.

Les mer:

→ **Arealressurser:** www.skogoglandskap.no/temaer/ar5

→ **Jordsmonn:** www.skogoglandskap.no/eidsvoll/jordsmonnkartlegging

→ **Dyrkbar jord:** www.skogoglandskap.no/kart/dyrkbar_jord

Norsk institutt for skog og landskap
Pb 115, NO-1431 Ås
T: +47 64 94 80 00
skogoglandskap.no